

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΤΕΡΝΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

ΔΗΜΗΤΡΗ Α. ΓΛΗΝΟΥ

ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ



Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ο ΓΛΗΝΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ο Γληνός, ο δάσκαλος, όπως τότε λέγανε στην έξορτα και στις φυλακές οί αγωνιστές του λαού και σύντροφοι του φασιστικού διωγμού, ήτανε και δάσκαλός μου. Έδω και τριάντα χρόνια, στα 1915, στο διδασκαλείο της μέσης εκπαίδευσης, πλατεία Κουμουντούρου. Ο Γληνός ήτανε τότες διευθυντής αυτού του διδασκαλείου με το προσαρτημένο σ' αυτό πρότυπο γυμνάσιο. Διευθυντής από το 1912.

Νεότερον ακόμα, μόλις τριαντάρη, τον είχε διορίσει σ' αυτήνε την πολὺ σημαντική και υπεύτνη θέση ο τότε υπουργός της παιδείας Ι. Τσιριμώκος. Ήτανε η εποχή της αστικής ανόδου και φορέας αυτής της ανόδου τὸ κόμμα τῶν φιλελευθέρων, πού ο Τσιριμώκος αποτελούσε ένα από τὰ γερότερά του στελέχη. Με την όμολογημένη του έξυπνάδα ο Τσιριμώκος είχε αντιληφτεί με τις πρώτες κουβέντες τὴ σοβαρότητα της μόρφωσης, τὸ προοδευτικὸ μυαλό, τὴ διοικητική και οργανωτική ικανότητα τοῦ νεαροῦ παιδαγωγού, πού μόλις είχε γυρίσει από τὴ Γερμανία.

Και πρώτα τοῦ ανάθεσε ν συντάξει τὰ περίφημα τότε «εκπαιδευτικὰ νομοσχέδια Τσιριμώκου», πού σταθήκανε ἡ βάση της μοναδικῆς ὡς τότε προοδευτικῆς πολιτικῆς στην παιδεία, πού ὀνομάστηκε «εκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση». Ὑστερα τον διόρισε διευθυντὴ τοῦ Ἀρσακείου και σὲ λίγο διευθυντὴ τοῦ διδασκαλείου της μέσης.

Ἀπ' ὅλα τοῦτα τὰ πόστα ὁ Γληνός μπορούσε νὰ ἐπιδράσει γιὰ τὴν ἀναγέννηση της καθυστερημένης μας σχολαστικῆς παιδείας και γιὰ τὸ συγχρονισμό της κι ἀπὸ τὴν ἀπψη της γλώσσας κι ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ σκοποῦ νὰ ἐπιδράσει και στὸ μελλοντικὸ δασκάλικο προσωπικὸ της δημοτικῆς εκπαίδευσης (στὸ Ἀρσάκειο) και στοὺς ἤδη διορισμένους λειτουργοὺς της μέσης με τὴ μετεκπαίδευσή τους στὸ διδασκαλείο. Ἀργότερα, στα 1924, συνέχισε τὴν ἴδια δουλειὰ στην παιδαγωγικὴ ἀκαδημία.

Ο Γληνός στάθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνώτερους ματούχους της παιδείας. Ἀλλὰ δὲν ἔπαιρνε θέσεις γραφείου, θέσεις διοικητικῆς παρὰ θέσεις δημιουργικῆς. Ἐμπαινε στην πρώτη γραμμὴ της μάχης δὲν ἔμενε πίσω με τὸ ἐπιτελεῖο. Και μονάχα ἔτσι μπόρεσε νὰ φτιάσει ἕνα ρο, πού δὲν

τὸ πῆρε ὁ ἄνεμος καὶ νὰ σπείρει ἰδέες, πὺ τίς δικαίωνει σήμερα ἢ ἐξέλιξη.

Στὰ 1915 ὁ Γληνὸς ἦτανε πάνου κάτω τριαντατριῶ χρονῶ. Στὴν πλήρη του πνευματικὴ ὀριμότητα καὶ στὴν πρὸ ἀποδοτικὴ του δράση. Ἐλάμπε ἀπὸ νιάτα, ὑγεία, πεποίθησι καὶ αἰσιοδοξία. Ὡστόσο πάντα αὐτοκυριαρχημένος, ἰσόρροπος, μελετημένος, πὺ τίποτα δὲ μποροῦσε νὰ τὸν αἰφνιδιάσει, γιὰτὶ ὅλη του τὴ δουλειὰ τὴν κατεῖχε καὶ στὶς γενικὲς τῆς γραμμὲς καὶ στὶς λεπτομέρειες σὰν ἕνας φωτισμένος ἀρχηγός, πὺ τὰ ξαίρει ὅλα καὶ τὰ προβλέπει ὅλα—καὶ πρὸ πάντος πὺ πιστεύει στὸ δίκιο τῆς ἀποστολῆς του. Ἀπὸ τότες, χωρὶς νὰ τὸ μαντεύει ἀκόμα, ἦταν ὁ ὁδηγητής· ὁ δημιουργὸς ἑνὸς καλύτερου πνευματικοῦ μέλλοντος γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ ἔθνους καὶ μιᾶς δικαιότερης ζωῆς γιὰ τὸ λαό.

Ζητοῦσε ἡ μόρφωσι τοῦ ἔθνους νὰ μὴν εἶνε, ὅπως ἦταν ὡς τότες ἀριστοκρατικὴ, παρὰ νὰ γίνεῖ δημοκρατικὴ μὲ ὄργανο διδασκαλίας τὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ. μὲ σκοπὸν ὄχι νὰ στερεώνει τὰ προνόμια τῆς ἀστικοτσιφλικᾶδικῆς ὀλιγαρχίας τοῦ τόπου καὶ νὰ βαστάει τὸ λαὸ στὸ σκοτάδι, παρὰ νὰ τὸν φωτίσει καὶ νὰ τοῦ ἀνεβάσει τὸ ἐκπολιτιστικὸ του ἐπίπεδο.

Ἀλλὰ πῶς ὁ Γληνὸς ἔγινε δάσκαλός μου; Στὸ πανεπιστήμιο εἴμαστε σχεδὸν σύγχρονοι. Τριτοετῆς τῆς φιλολογίας ἐκεῖνος, πρωτοετῆς ἐγώ. Τὸν πρόσεξα τότες, ὅταν στὰ 1904 ἡ βιβλιοθήκη Μαρασλῆ εἶχε ἐκδόσει «Τὸ πρόβλημα τῆς γραφομένης νέας ἑλληνικῆς» τοῦ Κρουμπάχερ μὲ μετάφραση καὶ ἀνασκευὴ τοῦ ἔργου ἀπὸ τὸ Γ. Χατζηδάκη. Ὁ Γληνὸς δὲν ἔκρυβε τὸν ἐνθουσιασμό του στὰ προπύλαια τοῦ πανεπιστημίου γιὰ τὴν σοφὴν υπεράσπισιν τῆς δημοτικῆς ἀπὸ τὸ βαυαρὸ βυζαντινολόγο καὶ γιὰ τὴ σοφιστικὴ καὶ καθαρὰ ἐριστικὴ ἀπάντησιν τοῦ ἀντιδραστικοῦ καθηγητῆ μας τῆς γλωσσολογίας.

Κι ὅμως, ἂν καὶ συνομήλικοι σχεδόν, τάφερε ἡ μοῖρα νὰ γίνεῖ αὐτὸς δάσκαλός μου καὶ ἐγὼ μαθητῆς του.

Στὸ διδασκαλεῖο τοῦ Γληνοῦ γινότανε, ὅπως εἶπα, ἡ μετεκπαίδευσιν τῶν λειτουργῶν τῆς μέσης (ἑλληνοδιδασκάλων, σχολαρχῶν, καθηγητᾶδων καὶ γυμνασιαρχῶν ὅλων τῶν εἰδικότητων: φιλολόγων, θεολόγων, φυσικομαθηματικῶν). Καὶ στὸ προσαρτημένον πρότυπο γυμνάσιο οἱ μετεκπαιδευόμενοι παρακολουθοῦσανε τὶς διδασκαλίας τῶν καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου καὶ στὸ τέλος τῆς χρονιάς κάνανε καὶ οἱ ἴδιοι πρακτικὰς ἀσκήσεις ἐφαρμογῆς τῆς παιδαγωγικῆς τους μάθησης.

Τότες ἤμουνα σχολάρχης στὰ Μέγαρα κ' εἶχα κληθεῖ κ' ἐγὼ μὲ καμμιά πενήνταριὰ ἄλλους γιὰ μετεκπαίδευσιν. Κ' ἔτσι ἐγώ, ὁ πρῶην συμφοιτητῆς καὶ φίλος καὶ συνάδελφος τοῦ Γληνοῦ, ἀλλὰ καὶ συναγωνιστῆς στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς δημοτικῆς, γινόμουνα «πνευματικόν του τέκνον», γιὰ νὰ γίνω ἀργότερα, στὰ 1924, συνεργάτης του στὴν παιδαγωγικὴ ἀκαδημία, ὡς καθηγητῆς τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας.

Ἄξέχαστα χρόνια! Ἡ πλειονότητα τῶν μετεκπαιδευομένων εἴμαστε νέοι, ζωηροί, γεμάτοι πίστη στὸ δημότικισμό, στὴν ἐλευθερία τοῦ πνεύματος, στὴν πρόοδο τοῦ ἔθνους. Αὐτὸν τὸν ἀέρα τῆς δημιουργικῆς πίστεως καὶ τῆς γόνιμης δράσης μᾶς τὸν ἐμφυσοῦσε ὁ Γληνός. Μόνη ἢ αὐτοκυριαρχημένη παρουσία του, ἢ γαλήνη του, ἀσκούσανε μιὰν ἀκαταμάχητη γοητεία σ' ὄλους, καὶ στοὺς φίλους καὶ στοὺς ἀντίθετους, γιατί ἀνάμεσά μας ὑπῆρχανε κάμποσοι φανατικοὶ καθαρευουσιάνοι παλιοῦ τύπου καὶ ἀμετακίνητοι ὄπαδοὶ τοῦ στείρου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδανικοῦ τῶν λογιωτάτων. Ὅμως κανένας δὲν ἀμφισβητοῦσε τὴν ἐπιβλητικὴ προσωπικότητα τοῦ Γληνοῦ, τὴ ζωντανὴ παιδαγωγικὴ του κατάρτιση, καθὼς καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἠθους του καὶ τὴν εἰλικρίνεια τῆς πίστεως του. Γιατὶ κανένας δὲ μποροῦσε νὰ μὴν ἀντιληφτεῖ, πὼς ὁ Γληνός εἶχε τάξη στὸ μυαλό του, ἰδέες θετικές, μέθοδο ἀτράνταχτη (διαλεκτικὴ) γιὰ τὴν ἐρμηνεία τῶν φαινομένων, τὴν ἱκανότητα νὰ πραγματοποιοῦε ὅ,τι πίστευε καὶ πρὸ παντὸς τὸ μεγάλο δῶρο τοῦ λόγου. Γιατὶ ὁ Γληνός δὲν ἦτανε μονάχα ὑπέροχος δάσκαλος καὶ δημιουργός· ἦτανε καὶ ἀφταστος ὁμιλητής. Εἶχε τὸ σπάνιο προτέρημα ὄχι νὰ ρητορεύει κατὰ τὸ συνηθισμένο τρόπο τῶν πολιτικάντηδων δημοκόπων ἢ τῶν ἀερολόγων καθηγητῶν γιὰ τὴν «παραχρῆμα ἠδονὴν» τῶν χαζῶν. Ὁ Γληνός εἶχε καθαρὲς ἰδέες καὶ ἤξαιρε νὰ τίς ἀναπτύσσει παστρικά καὶ μὲ τέχνη. Ὁ λόγος του γοῆτευε μὲ τὴν ἀντικειμενικότητα τῶν ἀληθειῶν του, μὲ τὴ μαστοριά τοῦ ὕφους του καὶ μὲ τὴ θέρμη τῆς πίστεως του. Εἶχε τὸ χάρισμα ἐκεῖνο τοῦ Περικλῆ, ὅπως τόσο ἐπιγραμματικὰ τὸ προσδιόρισε ὁ μέγας Θουκυδίδης: «γνῶναι τὰ βέλτιστα καὶ ἐρμηνεῦσαι αὐτά», δηλαδὴ τὸ χάρισμα νὰ καταλαβαίνει τὸ σωστὸ καὶ τὸ συμφέρο καὶ νὰ μπορεῖ νὰ τὸ ἐκφράζει μὲ τὸ λόγο: νὰ πείθει καὶ νὰ ὀδηγεῖ τὴν πράξη.

Τέτιος παιδαγωγός, σὰν τὸ Γληνό, μὲ τὴν ἄρτια θεωρητικὴ του κατάρτιση, μὲ τὴ μοναδικὴ του διδακτικὴ ἱκανότητα, μὲ τὸ ἐξάισιο τάλαντο τοῦ λόγου καὶ μὲ τὴ σωστὴ κοινωνικὴ του τοποθέτηση (ἂν καὶ τότες, ὄχι ρητὴ καὶ φανερὴ) ἦτανε φυσικό, πὼς θὰ τρόμαζε τὴ «νεοελληνικὴ πραγματικότητα», τὴν πανίσχυρη ἀκόμα ἀντίδραση τοῦ καιροῦ ἐκεῖνου: τὸ κοτζαμπασίδικο ἀρνητικὸ πνεῦμα στὴν οἰκονομία, στὴν πολιτικὴ, στὴν ἐπιστήμη, στὴν παιδεία καὶ στὸν τύπο, τὸ στεῖρο καὶ τυχοδιωκτικὸ μεγαλοϊδεατισμὸ τῶν ἐκμεταλλευτῶν τοῦ λαοῦ. Καὶ ξεσηκώθηκε σὲ λίγα χρόνια (στὰ 1924) ἐνάντια του. Σ' ἓναν τόπο, πού ἡ μαυρίλα μονοπωλεῖ τίς «ἀλήθειες» καὶ φρουρεῖ τὴν «ἠθικὴ» καὶ ὑπερασπίζεται τὸ «ἔθνος» καὶ τὴν «ἀγνὴ ἑλληνικὴ οἰκογένεια» καὶ τίς «ἔθνικὲς παραδόσεις», ἦτανε φυσικό ἢ μαυρίλα νὰ «βασίλευει» καὶ νὰ κλείνει τὸ φῶς στὰ μουντρούμια.

Ὁ Γληνός (ὅσο θυμᾶμαι ὕστερα ἀπὸ 20 χρόνια) μᾶς δίδασκε παιδαγωγικά καὶ ἠθικὴ. Καὶ τίς ὥρες πού εἴχαμε αὐτὰ τὰ μαθήματα (πού σ'

ἀλλὰ σχολαστικά καὶ στεῖρα χέρια θὰ ἦτανε τὰ πιὸ ἀνιαρὰ) τὶς θεωρούσαμε τὶς πιὸ εὐτυχισμένες τῆς ἡμέρας. Ἦτανε ὥρες γοητείας. Καὶ ἡ γοητεία τούτη τοῦ δασκάλου χρωσιότανε ὄχι μονάχα στὸ χάρισμα τοῦ λόγου, στὴ σαφήνεια τοῦ λόγου καὶ στὴν οὐσιαστικότητα τοῦ λόγου — ἐνὸς λόγου ἀμείλιχτα ἀντιβερμπαλιστικοῦ, ἀλλὰ γενικότερα στὸ ἀχιδοβόλημα τῆς προσωπικότητάς του. Μᾶς ἀνοίγε τὰ μάτια, πὺ μᾶς εἶχανε στραβώσει οἱ γλαῦκες τοῦ πανεπιστημίου καὶ μᾶς ἔκανε νὰ βλέπουμε τὸν κόσμον καὶ τὰ φαινόμενά του ἑξελιχτικά (ἐπιστημονικά), ἐπομένως μᾶς ἀποκάλυπτε τὸν κόσμον γιὰ πρώτη φορὰ ὅπως εἶνε κι ὄχι ὅπως τὸν θέλουμε κι ὅπως πρέπει νὰ εἶνε.

Γιὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνη, τὴν ἐποχὴ τῆς δημοσιοῦπαλληλικῆς του ὑπηρεσίας, ὁ Γληνὸς δὲν ἦτανε μονάχα ἓνας ἑξοχος δάσκαλος παρὰ κ' ἓνας πρωτοπόρος. Τὸ ὕλικὸ πὺ μᾶς δίδασκε, ὅσο καὶ νάτανε καλὰ διαλεμένο καὶ καλύτερα δουλεμένο, μπορούσε κανεὶς ἐπὶ τέλους νὰ τὸ βρεῖ ὅπως-ὅπως στὰ πιὸ καινούρια βιβλία. Μὰ ἡ διαλεχτικὴ του μέθοδος, ἦταν ἓνα καινούριο πνευματικὸ ὄπλο γιὰ τὴν κατανόηση καὶ τὴν κατάχτηση τῆς ζωῆς. Σ' αὐτὸ ἦτανε οὐσιαστικὰ πρωτοπόρος. Ὑπῆρξανε στὸν καιρὸ του κι ἄλλοι ριζοσπάστες νέοι ἐπιστήμονες, πὺ ἀκουστήκανε πολὺ. Ὁ ριζοσπαστισμὸς τοὺς ὅμως ἦτανε τυπολογικὸς. «Ἐπαναστάτες» τῆς γλώσσας. Στὸ βάθος ἀντιδραστικοί. Κι ἀπόδειξη. Ὅταν λίγα χρόνια ἀργότερα, στὰ 1925, ἡ ἐξέγερση τῆς ἀντίδρασης ἐνάντια στὴν παιδαγωγικὴ ἀκαδημία ξεχώρισε τοὺς ἀληθινούς πρωτοπόρους ἀπὸ τοὺς ψεύτικους, ὁ Γληνὸς πέρασε στὸ στρατόπεδο τοῦ λαοῦ (τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης) κ' ἔγινε ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἔγκυρους πνευματικοὺς τοῦ ἡγέτες, ἐνῶ οἱ ψευτοεπαναστάτες καὶ οὐτοπιστὲς τῆς ἐπιράνειας πέρασανε στὴν ἀντίδραση, ἄμεσα ἢ ἔμμεσα δὲν ἔχει σημασία.

Ἄλλ' ἂν στὴ διδασκαλία του ὁ Γληνὸς ἦτανε σπουδαῖος, στὰ φροντιστήριά του ἦτανε σπουδαιότερος. Ἐκεῖ ἔδειχνε πόσο οἱ γνώσεις του δὲν ἦτανε βιβλιακὲς παρὰ ζωντανὲς κ' ἐκεῖ ἔδειχνε τὴν μεγάλη του ἱκανότητα τοῦ «γνῶναι τὰ βέλτιστα καὶ ἐρμηνεῦσαι αὐτά».

Ἔδινε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς χρονιάς διάφορα θέματα (παιδαγωγικά, φιλοσοφικά, αἰσθητικά, κοινωνιολογικά κλπ.) σὲ πολλοὺς μετεκπαιδευόμενους (γιὰ κάθε θέμα ἓνας εἰσηγητὴς καὶ ἓνας συνεισηγητὴς) κι αὐτὰ τὰ θέματα τὰ ἀναπτύσσινε οἱ ἀρμόδιοι σὲ ὀρισμένους ἀπὸ τὰ πρὶν ἡμέρες. Κατόπι γινότανε ἡ συζήτηση. Ὁ Γληνὸς προέδρευε. Ἔδινε τὸ λόγο καὶ διεύθυνε τὴ συζήτηση. Καὶ στὸ τέλος ἔπαιρνε αὐτὸς τὸν λόγο. Κ' ἔβγαζε τὴν «ἀπόφαση». Ἔκανε πρῶτα μιὰν ἀνακεφαλαίωση τῶν εἰπωμένων. Κ' ὕστερα προσπαθοῦσε νὰ βρεῖ ποιὲς γνώμες ἦταν ἐπιστημονικὰ βίαιες καὶ ποιὲς ὄχι καὶ τέλειωνε μὲ τὴν πιὸ σωστὴ τοποθέτηση τοῦ ζητήματος, πὺ κανένας δὲν ἔνοιωθε, πὺς αὐτὴ δὲν ἦτανε σωστὴ, ἐξὸν ἀπὸ τοὺς φανατισμένους μὲ τὴν ἀποψή τους, ἀλλὰ ὁ φανατισμὸς μπορεῖ νὰ εἶνε ἀντικείμενο τῆς ἐπιστήμης ὄχι ὅμως καὶ μέθοδος τῆς ἐπιστήμης.

Τὸ Γληνὸ τὸν ξαναβρῆκα δάσκαλο καὶ στὰ 1935, στὸν Ἄη Στράτη. Ἐκεῖ μᾶς εἶχε στείλει δεμένους νὰ πάρουμε τὸν ἄερα μας ὁ θρυλικὸς κεραυνὸς Κονδύλης, ὅσο νὰ τελειώσει τὸ θρυλικό του δημοψήφισμα γιὰ τὴν ἐπαναφορά τοῦ Γλύξμπουργκ (μὲ τὴ δικαιολογία ποὺ ἔδωσε στὴ Βουλή, πὼς ἡ Ἑλλάδα εἶνε χώρα καθυστερημένη κ' ἐπομένως δὲν τῆς κάνει τὸ καλύτερο πολίτευμα τῆς δημοκρατίας, παρὰ τὸ χειρότερο τῆς βασιλείας!..)

Ἐκεῖ στὴν ἐξορία ὁ Γληνὸς ξανάγινε δάσκαλος ὄχι πιά τῶν δασκάλων παρὰ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ λαοῦ. Ἔκανε σειρὰ ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες γιὰ πολλὰ ζητήματα (γιὰ τὴν ὕλική καὶ τὴν πνευματικὴ ἀπολύτρωση τῶν λαῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, γιὰ τὸ πὼς πρέπει νὰ γράφουμε κλπ.). Ἀλλὰ τὸ ρόλο τοῦ δασκάλου δὲν τὸν περιορίζε μονάχα σ' αὐτὲς τὶς ὁμιλίες παρὰ ἔκανε καὶ δουλειὰ διαφωτιστή. Ἦτανε ὁ δάσκαλος μιανῆς ἀπὸ τὶς πολλὲς ομάδες τῶν ἐξοριστῶν, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐγὼ δὲν ἀνῆκα στὴν ομάδα του.

Πάντως ὁ Γληνὸς, ὅσο ζοῦσε, στάθηκε ὁ συμβουλάτοράς μου-ὁ δάσκαλός μου-σ' ὅτι βιβλίο ἔγραφα. Τὴν «Ἀπολογία τοῦ Σωκράτη» καὶ τὸ «Φῶς ποὺ καίει» (δεύτερη ἔκδοση), αὐτὸς πρῶτος τὰ διάβασε δαχτυλογραφημένα κ' εἶπε τὴ γνώμη του· τὴ γνώμη του καὶ γιὰ τὴν τεχνικὴ τους ἀξία καὶ γιὰ τὴν καλὴ (ἢ κακὴ) γραμμὴ τους.

Κ. Β Α Ρ Ν Α Λ Η Σ